

Wrocław is one of the few large cities which you can visit and relax by the water at the same time. All the major tourist attractions, including the market square, are close to the Odra River (Oder is the second longest river in Poland), and thanks to numerous bridges, islands and greenery on the bank the places on the river have a unique atmosphere.

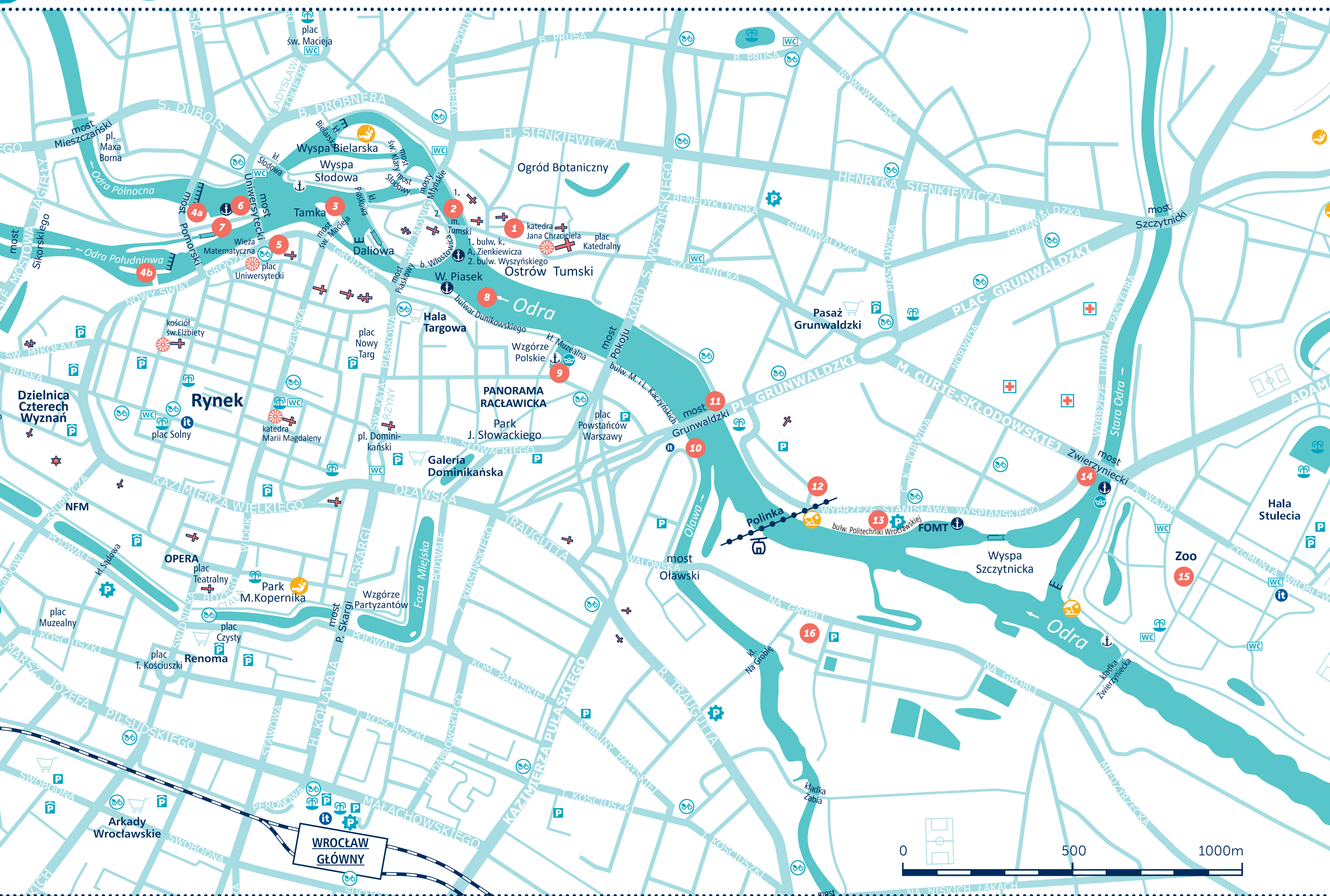
The Wrocław Water Node is the largest system of waterways and hydrotechnical buildings located in the urban agglomeration area in Poland and one of the largest in Europe. Lovers of technical monuments will find many interesting objects here. Wrocław is also a city of bridges. There are about 130 of them – most of them are historic constructions, including the most famous Grunwaldzki Bridge. They also include a record holder – the modern Rędziński Bridge with a cable-stayed structure with the longest span in Poland. Apart from the Zwierzyniecki or Tumski Bridges, the Olawski Bridge is also distinguished by its architecture.

To get to know Wrocław, you can take a walk along the picturesque boulevards or go on a cruise with a boat or ship. Surroundings of the river also provide rest, you can eat on the bank or in nearby pubs, and then sail to more green surroundings, to visit the ZOO and the Zoo. Every year, cultural, recreational and sports events are organised in the spring and summer season on the Oder.

Wrocław jest jednym z niewielu wielkich miast, które można zwiedzać, jednocześnie wypoczywając nad wodą. Wszystkie najważniejsze atrakcje turystyczne, łącznie z rynkiem, znajdują się blisko Odry (drugiej co do długości rzeki w Polsce), a liczne mosty, wyspy i zieleń na nabrzeżach sprawiają, że miejsca nad rzeką mają wyjątkowy klimat.

Wrocławski Węzeł Wodny to największy w Polsce i jeden z największych w Europie system dróg wodnych oraz budowli hydrotechnicznych zlokalizowany na obszarze aglomeracji miejskiej. Miłośnicy zabytków techniki znajdą tu wiele ciekawych obiektów. Wrocław to także miasto mostów. Jest ich około 130 – większość z nich to zabytkowe konstrukcje, w tym najstarszy most Grunwaldzki. Jest wśród nich także rekordzista – nowoczesny Rędziński o konstrukcji wianuszowej z najdłuższym w Polsce przęsłem. Obok mostów Zwierzynieckiego czy Tumskiego architektura wyróżnia się także most Olawski.

Aby poznać Wrocław, można wybrać się na spacer malowniczymi bulwarami albo w rejs łódki lub statkiem. Okolice rzeki zapewniamy także odpoczynek, zjeść można na barze lub w okolicznych knajpkach, a potem popłynąć w bardziej zielone okolice, by zwiedzić ZOO i poleżeć na plaży. Co roku w sezonie wiosenno-letnim nad Odrą organizowane są imprezy kulturalne, rekreacyjne i sportowe.

legenda / legend

- Śluza / Sluice
- Jaz / Weir
- Parking, Parking kryty / Parking, Indoor parking
- Kościół zabytkowy / Historic church
- Cerkiew, Synagoga / Orthodox church, Synagogue
- Punkt widokowy, Pomnik / Viewpoint, Monument
- Tramwaj wodny, Przystan / Water tram, Waterfront
- Plac zabaw, Plaża / Playground, Beach
- Fontanna, Toaleta publiczna / Fountain, Public toilet
- Centrum handlowe / Shopping center
- Punkt Informacji Turystycznej / Tourist Information Centre
- Policja / Police
- Stacja Wrocławskiego Roweru Miejskiego / Wrocław City Bike Ride Station
www.wroclawskirower.pl
- Wypożyczalnia sprzętu wodnego / Water equipment rental

Infolinia turystyczna / Tourist Phone +48 22 278 77 77, +48 801 888 844
 Numer alarmowy / Emergency number 112

www.vozilla.pl • www.traficar.pl • www.blinkee.city • www.goscooter.pl

Wrocław the meeting place

SPOTKAJMY SIĘ
 NAD ODRA / LET'S MEET
 BY THE ODRA RIVER

Szlaki Wrocławia / Wrocław trails

Zwiedzając Wrocław szlakiem Odry, nie można pominąć najważniejszych nadodrzańskich atrakcji, takich jak:

1. Ostrów Tumski – dawna wyspa nazwana historycznym i duchowym centrum miasta. Historycznym, bo to tu powstał pierwszy gród, dając początek miastu. Duchowym, gdyż trudniej byłoby znaleźć w świecie drugie takie miejsce, gdzie w doskonałym stanie zachował się jeden z najpiękniejszych w Europie zespołów gotyckiej architektury sakralnej.

Ostrów Tumski / Cathedral Island

2. Most Tumski – kiedy Ostrów Tumski był jeszcze wyspą, stanowił on jedyną drogę dostępu. Istniał już od XIII wieku, a żelazna konstrukcja, która zastąpiła starą, powstała w latach 1888–1889. W roku 1893 wzbogacono go dwiema rzeźbami: św. Jadwigi i św. Jana Chrzyciela. Turkusowy most przeznaczony jest teraz tylko dla pieszych. Dzięki swojemu romantycznemu wyglądowi bywa chętnie uwieczniany przez fotografów, a zakochani zapinają na nim kłódki i wyrzucają klucz do Odry, aby dać wyraz trwałości swojego uczucia.

3. Wyspy – wyspy: Bielarska, Daliowa, Młyńska, Stodowa, Tamka oraz Piasek to wschodnia grupa wysp śródmiejskich opasanych ramionami Odry – północnym i południowym. Oprócz Tamki, wszystkie wyspy połączone są ze sobą dawnymi i współczesnymi mostami i kładkami (kładka Piaskowa, kładka Stodowa, Żabia Kładka). Dziś na wyspie Stodowej w sezonie letnim odbywają się imprezy kulturalne i koncerty, działa także kino plenerowe, ochłode i positek serwują restauracje na barkach. Wyspa Bielarska z licznymi placami zabaw to z kolei raj dla dzieci, tu także przycumowana jest Barka Tumska. Wyspy są również tłem dla sztuki – na Piasku stoi rzeźba Jerzego Beresia, a na wyspie Daliowej słynna „Nawa” Oskara Zięty. Na Tamkę prowadzi most św. Macieja, a przy wyspie znajduje się kilka budowli hydrotechnicznych, które są dzisiaj zabytkami budownictwa wodnego XIX w.

4. Elektrownie wodne – I, południowa – wybudowana w latach 1921–1924 (4b), i II – północna, wybudowana w latach 1924–1925 (4a) – obie w miejscu istniejącego wcześniej młyna. Budynek zaprojektował Max Berg, miejski radca budowlany we Wrocławiu w latach 1909–1924, autor m.in. Hali Stulecia. Warto zwrócić uwagę na rzeźby mistrza rzemiosła kowalskiego Jaroslava Vonki zdobiące bramy elektrowni.

Most Tumski / Tumski Bridge

Wyspa Daliowa / Daliowa Island

Elektrownie wodne / Hydroelectric power plants

5. Uniwersytet Wrocławski – a włościwie Collegium Maximum, ciągnące się na długości 171 m wzdłuż pływającej po jego północnej stronie Odry. Nad gmachem góruje Wieża Matematyczna, zwana także Astronomiczną, z której tarasu rozciąga się widok na panoramę Wrocławia. Przez salę pod tarasem biegnie 17 południk, na który o określonej porze dnia, przez szczelinę w murze, pada promień słoneczny. Najbardziej okazałym pomieszczeniem Uniwersytetu jest barokowa Aula Leopoldina, w której odbywają się najważniejsze uniwersyteckie uroczystości. W gmachu głównym mieści się także Oratorium Marianum – sala muzyczna, w której koncertowali m.in. Ferenc Liszt, Henryk Wieniawski i Johannes Brahms.

Uniwersytet Wrocławski / University of Wrocław

While visiting Wrocław along the Oder route, you cannot miss the most important attractions on the river, such as:

1. Ostrów Tumski (Cathedral Island) – a former island called the historical and spiritual centre of the city. Historical – because this is where the first stronghold was built, giving birth to the city. Spiritual – because it would be hard to find a second place in the world where one of the most beautiful complexes of Gothic sacral architecture in Europe has been preserved in a perfect condition.

2. Tumski Bridge – back when the Cathedral Island was an island, it was the only access route. It exists since the thirteenth century, and the iron construction, which replaced the old one, was created in 1888–1889. In 1893, it was enriched with two sculptures: of St. Hedwig and St. John the Baptist. The turquoise bridge is now only for pedestrians. Thanks to its romantic appearance, it is often captured by photographers, and the lovers lock padlocks on it and throw the key to the Oder to express the permanence of their feelings.

3. Islands – Bielarska, Daliowa, Młyńska, Stodowa, Tamka and Piasek Islands are the eastern group of central islands encircle by the arms of the Oder – northern and southern. Except for Tamka Island, all the islands are connected with each other by old and modern bridges and footbridges (Piaskowa footbridge, Stodowa footbridge, Żabia Kładka footbridge). Today, cultural events and concerts take place on the Stodowa Island in the summer season; there is also an outdoor cinema, and restaurants on barges provide refreshment and meal. Bielska Island, with numerous playgrounds, is a paradise for children; the Tumski Barge is also moored here. The islands are also a backdrop for art – Jerzy Beres' sculpture stands on Piasek Island, and the famous "Nawa" ("Nave") by Oskar Zięta on Daliowa Island. St. Matthias Bridge leads to Tamka Island, and there are several hydrotechnical constructions next to the island which, today, are monuments of water architecture of the 19th century.

4. Hydroelectric power plants – I, southern – built in 1921–1924 (4b), and II – north, built in 1924–1925 (4a) – both in place of the previous mill. The buildings were designed by Max Berg, a city construction counselor in Wrocław in 1909–1924, the author of, among others, the Centennial Hall. It is worth paying attention to the sculptures of master of blacksmith crafts, Jaroslav Vonka, decorating the gates of the power plant.

6. Marina Topacz – przystań zlokalizowana w ścisłym centrum miasta przy wyspie Kępa Mieszczńska. Z jednej strony prowadzą tu mosty Pomorskie, z drugiej most Uniwersytecki, na którym stoi „Powodźnianka” – rzeźba symbolizująca zwycięską walkę mieszkańców i mieszkank Wrocławia z powodzią w 1997 roku. Przy przystani znajduje się nieduży parking, deptak spacerowy, apartamentowce z lokalami usługowymi i restauracje. Oprócz samej przystani położonej w północnej odnodze rzeki, w odnodze południowej znajduje się niewielki port, przy którym cumują statki białej floty.

Marina Topacz / Marina Topacz

7. Śluza Mieszczńska – położona pomiędzy Starym Miastem i Nadodrziem, wybudowana w latach 1792–1794 jako śluza drewniana.

8. Bulwary i przystanie – nadodrzańskie bulwary tworzą przepiękny szlak spacerowy, na którym co krok można wsiąść do statków białej floty, by popływać po Odrze. Warto wspomnieć, że bulwary są częścią Promenady Staromiejskiej – oryginalnego XIX-wiecznego założenia urbanistycznego biegnącego wzdłuż fosy, od Dzielnicy Czterech Wyznań do Zatoki Gondoli. Bulwar Dunikowskiego to najbardziej reprezentacyjny deptak. W jego okolicy znajduje się m.in. Hala Targowa, Muzeum Narodowe, ze słynnymi Abakanami czy Bastion Ceglarski. To miejsce wielu imprez wodniackich, np. Tumski Cup czy Dzień Odry. Dalej kładką pod mostem Pokoju można przejść na bulwar Marii i Lecha Kaczyńskich z nietypowym pufem miejskim i napisem WRO, który powstał jako projekt obywatelski (w tle Urząd Wojewódzki). Po drugiej stronie rzeki bulwary: kardynata Stefana Wyszyńskiego (z kościołem Najświętszej Marii Panny), Piotra Włostowica (obok most Piaskowy i mapa plastyczna Wrocławskiego Węża Wodnego), księdza Aleksandra Zienkiewicza (a przy nim mosty Młyńskie i młyn Maria) z roślinnym labiryntem.

9. Zatoka Gondoli – jest reliktem dawnego ujścia lewego dopływu Odry. Dziś można tu wypożyczyć sprzęt wodny lub wyruszyć w rejs statkiem po Odrze. Do dyspozycji jest turystyczny tramwaj wodny, 14-osobowy stateczek Arka, kajaki, łódzie wiostowe i motorowe. Goście kawiarni mają zagwarantowany widok na Ostrów Tumski.

Śluza mieszczarska / Mieszczńska Sluice

Bulwar Xawerego Dunikowskiego / Xawery Dunikowski Boulevard

Zatoka Gondoli / Gondola Bay

10. Dom na wodzie – pierwszy w Polsce dom na wodzie, którego właścicielem i pomysłodawcą jest Kamil Zaremba – na co dzień grafik i fotograf, z zamiłowania „odrzański aktywista”. Brał udział w większości prac projektowych i budowlanych, opatentował nawet pływający szalunek. Dom waży ok. 170 t, z czego 130 to waga betonowego pływaka – fundamentu budynku o powierzchni mieszkalnej 200 m² (tyle samo ma powierzchnia tarasu na dachu). Wewnątrz jest 9 pomieszczeń o wysokości 3,10 m, a ogromne przeszkłone ściany gwarantują niezwykle widok. Z inicjatywy fundacji Kamila Zaremby OnWater.pl we Wrocławiu powstaje Odra Centrum – pierwszy wybudowany na wodzie ośrodek edukacyjno-kulturalny, w którym realizowane będą projekty edukacyjne dotyczące tematów związanych z Odrą, ekologią i ochroną środowiska naturalnego rzeki i akwenów, a także projekty kulturalne i sportowe. Odra Centrum będzie również pełnił funkcje informacyjno-turystyczne „i-Odra” wraz z „Odrateką” – biblioteką odrzańską.

Dom na wodzie / Floating House

6. Marina Topacz – a harbour located in the very centre of the city, near the Kępa Mieszczńska island. Pomorskie Bridges lead to it on one side, and Uniwersytecki Bridge, with the “Powodźnianka” (flood victim) sculpture, symbolising the victorious struggle of the residents of Wrocław with the flood in 1997, on the other. There is a small car park, a walking promenade, and apartment buildings with commercial premises and restaurants near the harbour. In addition to the marina located in the northern arm of the river, the southern arm includes a small pier, where white fleet ships are moored.

7. Mieszczńska Sluice – located between the Old Town and Nadodrzie, built in 1792–1794 as a wooden sluice.

8. Boulevards and harbours – boulevards on the Oder form a beautiful walking route where you can step into a white fleet ship at every step and sail on the Oder. It is worth mentioning that the boulevards are part of the Old Town Promenade – the original 19th-century urban layout running along the moat, from the Four Denominations District to the Gondola Bay. Dunikowski Boulevard is the most representative promenade. The Market Hall, the National Museum with famous Abakans and the Bastion Ceglarski (Brick Bastion) are among the objects located in the vicinity. This is the place of many aquatic events, e.g. the Tumski Cup or the Oder Day. Further, with the footbridge under the Most Pokoju (Peace Bridge), you can go to the boulevard of Maria and Lech Kaczyński with an unusual urban pouffe and inscription WRO, which were created as a civic project (the Provincial Office in the background). On the other side of the river, there are boulevards of: Cardinal Stefan Wyszyński (with the church of St. Mary), Piotr Włostowicz (next to Piaskowy Bridge and a graphic map of the Wrocław Water Node), priest Aleksander Zienkiewicz (with the Młyńskie bridges and the Maria mill next to it) with a green maze.

9. Gondola Bay – is a relic of the former mouth of the left tributary of the Oder. Today, you can rent water equipment here or go on a cruise on the Oder. You have a tourist water tram, a 14-person Arka boat, kayaks, rowing boats and motorboats at your disposal. Café guests have a guaranteed view of the Cathedral Island.

11. Most Grunwaldzki – to ikona Wrocławia. Swoją popularność zawdzięcza nie tylko oryginalnej konstrukcji – jest mostem wiszącym – ale też malowniczoemu położeniu. Łączy staromiejską część miasta z jego nowszymi dzielnicami z uczelniami, terenami parkowymi i sportowymi oraz osiedłami willowymi. Zbudowano go w latach 1908–1910 i ta zbieżność dat wpłynęła na jego powojenną nazwę. Most jest ciekawie oświetlony i pięknie prezentuje się nocą.

Most Grunwaldzki / Grunwaldzki Bridge

12. Polinka – catoroczna kolejka gondolowa kursująca 7 m nad rzeką. Trasa ma 380 m, a przejazd trwa ok. 2,5 min. Jedną stacją kolejki znajduje się na Wybrzeżu Wypiańskiego, druga przy ul. Na Grobli. Dwa wagoniki, każdy pomieści 15 osób, w ciągu godziny mogą przewieźć nawet 370 osób. Podczas przejazdu można oglądać most Grunwaldzki i dom na wodzie, a w głębi Ostrów Tumski. Natomiast od strony wschodniej widać bulwar Politechniki i wieżę ciśnię.

13. Bulwar Politechniki Wrocławskiej – ma kilkaset metrów, zaczyna się na wysokości stacji Polinki i ciągnie aż do Śluzy Szczytnicki. To przede wszystkim przestrzeń rekreacyjna – na olbrzymim trawniku powstały boiska do siatkówki, plaża z barem, pojawiły się ławki i miejsca do odpoczynku. Brzeg przystosowano do cumowania dużych i małych jednostek pływających. To także nowe miejsce na imprezy w plenerze, np. koncerty czy regaty, jak Odra River Cup. Z bulwaru widać gmach głównej Politechniki, a tuż obok przycumowana jest barka, na której mieści się Fundacja Otwartego Muzeum Techniki. Nieopodal znajduje się wieża ciśnię Na Grobli, w odległości jazu Szczytnicki, zwany też Zwierzynieckim. To także miejsce treningów krasnalowej ósemki ze sternikiem oraz Akademickiego Związku Sportowego.

14. Most Zwierzyniecki – wytworny most, który wygląda jak brama wjazdowa, prowadzi do Zoo i parku Szczytnickiego. Powstał w latach 1895–1897 i jak na tamte czasy był niezwykle odważnym projektem. Stalową, kratowaną konstrukcję zdobią cztery potężne podpory m.in. z herbem Wrocławia. Pomost, po którym chodzimy, podwieszony jest do tuku. Nieopodal znajduje się przystań Zwierzyniecka z plażą i wypożyczalnią łodzi. Do Zoo można dostać się także wybudowaną w latach 60. kładką Zwierzyniecką.

Polinka / Polinka

Bulwar Politechniki Wrocławskiej / Wrocław University of Technology

Most Zwierzyniecki / Zwierzyniecki Bridge

15. Zoo – które znają wszyscy, choćby z telewizyjnego programu „Z kamerą wśród zwierząt”. To najstarszy – założony w XIX w. – i największy pod względem różnorodności gatunków ogród zoologiczny w Polsce. Dziś znany przede wszystkim dzięki Afrykarium – unikatowemu na skalę światową oceanarium przedstawiającemu faunę i florę Afryki. W Zoo oddano także przestrzeń najważniejszej wrocławskiej rzeki. Odrarium to kompleks czterech zbiorników, w których można oglądać rośliny i zwierzęta, występujące w różnych częściach Odry.

16. Hydropolis – to multimedialna i pełna interaktywnych instalacji wystawa poświęcona wodzie, umiejscowiona w dawnym zbiorniku wody pitnej. To unikatowe centrum wiedzy odkrywa procesy, w których bierze udział woda – od funkcji potniownic w ciele człowieka, po prądy oceaniczne, które kształtują klimat na Ziemi. Wystawa obejmuje 9 tematów i mimo ogromu prezentowanych wiadomości, ani przez moment nie można się tu nudzić.

Zoo / Zoo

Hydropolis / Hydropolis

11. Grunwaldzki Bridge – is an icon of Wrocław. It owes its popularity not only to the unique structure – it is a suspension bridge – but also to the picturesque location. It connects the old part of the city with its newer districts with universities, park and sports areas, as well as residential estates. It was built between 1908 and 1910 and this coincidence of the date influenced its post-war name. The bridge has an interesting illumination and looks beautiful at night.

12. Polinka – a year-round gondola cable car running 7 m above the river. The route has 380 m, and the ride takes about 2.5 minutes. One of the stations is located at Wybrzeże Wypiańskiego, the other at Na Grobli st. Two cable cars, each of which can accommodate 15 people, can carry up to 370 people in one hour. During the ride you can see the Grunwaldzki Bridge and the floating house, and the Cathedral Island at the back, whereas on the east side you can see the University of Technology Boulevard and the water tower.

13. Wrocław University of Technology Boulevard – has a few hundred meters, it starts next to the Polinka cable car and extends to the Szczytnicki lock. It is primarily a recreational space – volleyball courts, a beach with a bar, benches and rest areas were created on the huge lawn. The shore was adapted for mooring large and small vessels. It is also a new place for events in the open air, such as concerts or regatta, like the Odra River Cup. From the boulevard, you can see the main building of the University of Technology, and a barge housing the Foundation of the Open Museum of Technology is moored close by. Nearby, you can find the water tower Na Grobli, and in the distance you can see the Szczytnicki weir, also called the Zwierzyniecki weir. This is also a place of training of the dwarf eight with a steersman and the Academic Sports Association.

14. Zwierzyniecki Bridge – a refined bridge that looks like an entrance gate, leading to the zoo and Szczytnicki Park. It was created in 1895–1897 and, as for those times, was an extremely bold design. The steel, grated structure is decorated with four huge supports, among others, with the coat of arms of Wrocław. The platform which we walk on is suspended from the arch. The Zwierzyniecka Marina with a beach and boat rental is located nearby. You can also get to the zoo with the Zwierzyniecka Footbridge, built in the 1960s.

Zoo / Zoo

Hydropolis / Hydropolis